

Průvodka

Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0802
Název projektu	Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo a název šablony klíčové aktivity	III/2 – Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Příjemce podpory	Gymnázium, Jevíčko, A. K. Vitáka 452

Název DUMu	České výtvarné umění na přelomu 19. a 20. století
Název dokumentu	VY_32_INOVACE_21_05
Pořadí DUMu v sadě	5
Vedoucí skupiny/sady	Mgr. Jaromír Baranok
Datum vytvoření	16. 1. 2013
Jméno autora	Mgr. Jaromír Baranok
E-mail autora	baranok@gymjev.cz
Ročník studia	4. ročník
Předmět nebo tematická oblast	dějiny kultury
Výstižný popis způsobu využití materiálu ve výuce	Prezentace přibližující významné osobnosti malířství a sochařství na přelomu 19. a 20. století. Inovace: mezipředmětové vztahy (výtvarná výchova, dějepis), využití ICT, mediální techniky.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

reg. č.: CZ.1.07/1.5.00/34.0802

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

ČESKÉ VÝTVARNÉ UMĚNÍ NA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Tendence

- dozrívá tvorba autorů generace Národního divadla
- období počátků moderního umění v českých zemích
- příklon k symbolismu, impresionistické metodě tvorby, na počátku 20. století k secesi
- v roce 1898 založen Spolek výtvarných umělců Mánes
- SVU Mánes podporoval moderní tendence v umění, pořádal výstavy (například v roce 1902 výstavu A: Rodina v Praze)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

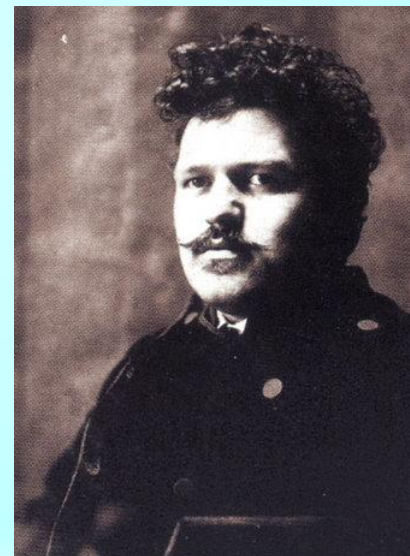

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Antonín Slavíček (1870 -1910)

- vychází z realismu
- později má blízko k impresionistické metodě tvorby (malba barevnou skvrnou, světlo a stín)
- věnoval se krajinomalbě (U nás v Kameničkách)
- v pozdní období tvorbě maluje panoramata s městskou tematikou (Praha)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Antonin_Slavicek.jpg, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_cervnovy_den_\(1898\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_cervnovy_den_(1898).jpg), licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_Slunce_v_lese_\(1898\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_Slunce_v_lese_(1898).jpg), licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_U_nas_v_Kamenickach_\(1904\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_U_nas_v_Kamenickach_(1904).jpg), licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

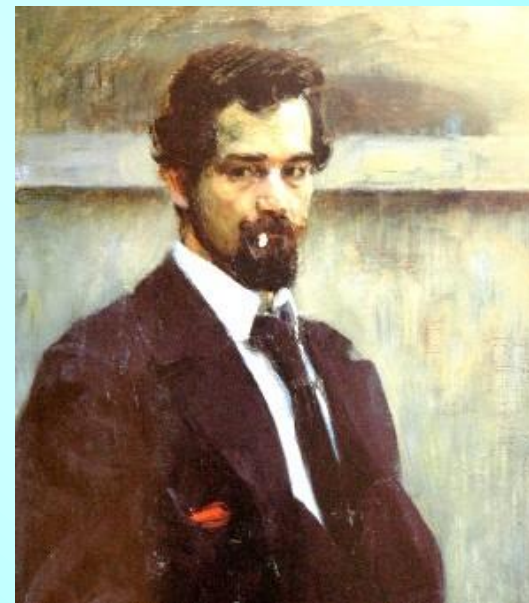
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anton%C3%ADn_Slav%C3%AD%C4%8Dek_-_Letna_Park.jpg, licence PD

Jan Preisler (1872 – 1918)

- neoromantik, naturalista, secesní symbolista
- inspiroval se verši básníků své doby, pohádkami, přírodou
- typické postavy: nahý muž s koněm, víly, rytíř, dívky
- z obrazů čiší melancholie, erotika, baladičnost
- Obraz z většího cyklu z roku 1902 je považován za první malířské moderní dílo u nás

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preisler1.jpg?uselang=cs>, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blacklake_preisler.jpg?uselang=cs, licence PD

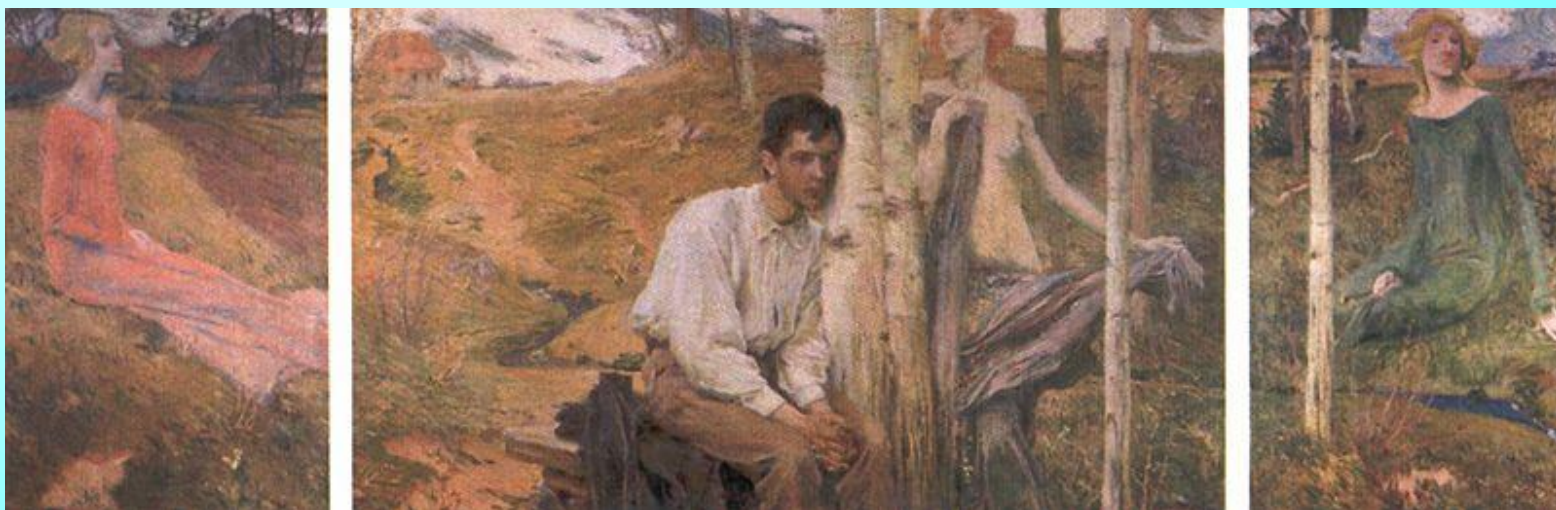

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Preisler_tryptich_Jaro_1900.jpg?uselang=cs, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Obraz z většího cyklu

dílo viz <http://pure-beauty.blog.cz/1101/10-laska>

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preisler_bathing_study.jpg?uselang=cs, licence PD

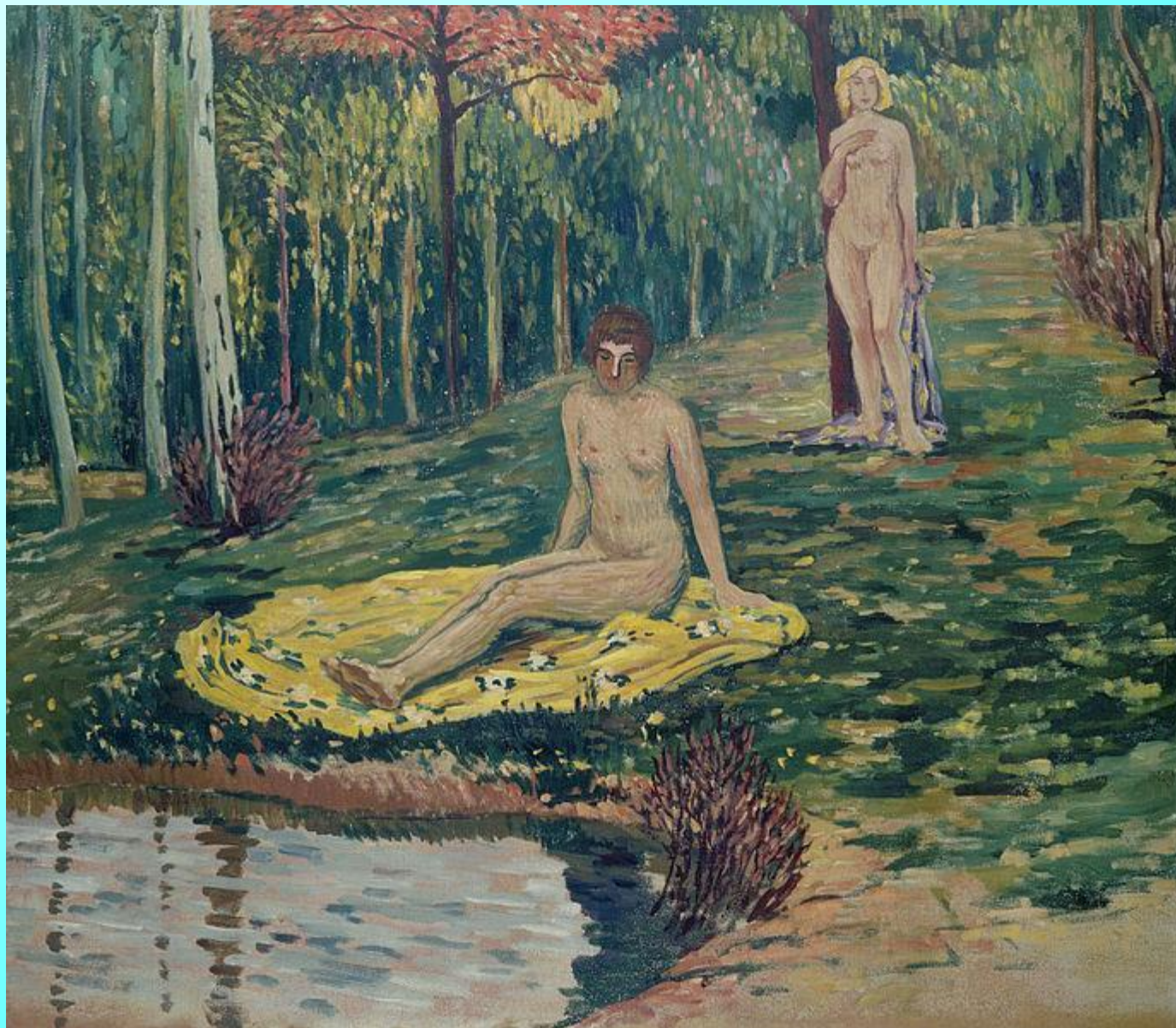

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preisler-koupani.jpg?uselang=cs>, licence PD

Joža Úprka (1861 -1940)

- představitel romantického historismu a secesního dekorativismu
- ve svém díle zachytil folklór jižní Moravy
- v devadesátých letech 19. století se inspiroval impresionismem, pobýval v Paříži
- obraz Pout' u svatého Antonínka roku 1894 oceněn na pařížském Salónu výtvarných umělců

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pou%C5%A5_u_sv._Anton%C3%ADnka_\(Brno_secesn%C3%AD\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pou%C5%A5_u_sv._Anton%C3%ADnka_(Brno_secesn%C3%AD).jpg), licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jo%C5%BEa_Uprka_%E2%80%93_%C5%A0t%C4%9Brka%C5%99.jpg?uselang=cs, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

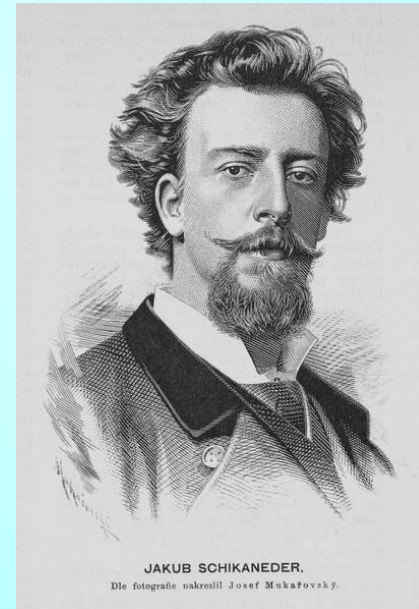
INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jo%C5%BEEa_Uprka_%E2%80%93_Du%C5%A1%C4%8Dky.jpg?uselang=cs, licence PD

Jakub Schikaneder (1855 – 1924)

- řazen ke generaci Národního divadla
- oblíbené náměty:
 - podzim
 - postavy žen v těžkých životních situacích
 - pražská nokturna
 - pražská zákoutí
 - opuštěné interiéry

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jakub_Schikaneder_1887_Mukarovsky.png, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

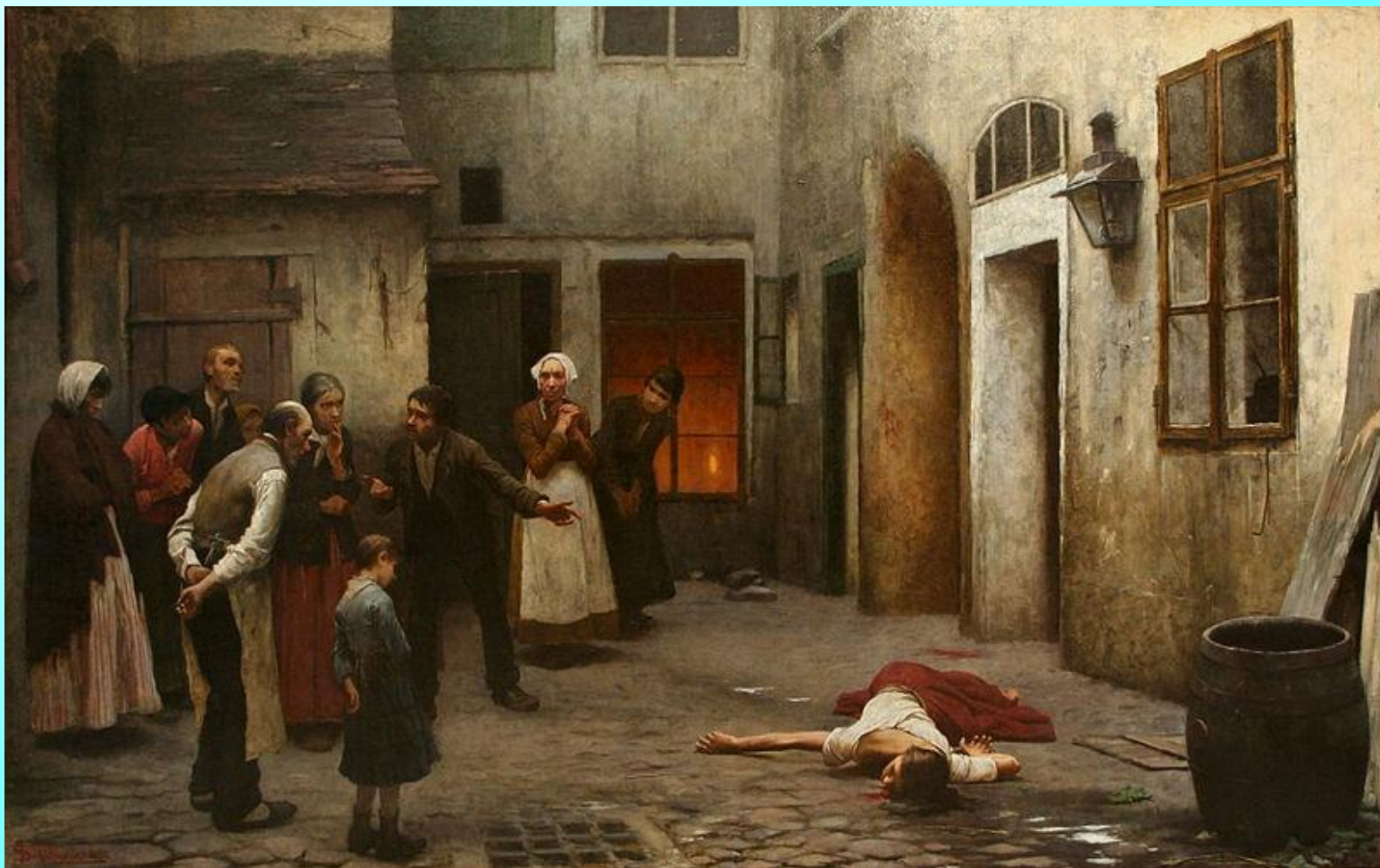

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Murder_in_the_House.JPG?uselang=cs, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Snow_\(Twilight_in_Winter\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Snow_(Twilight_in_Winter).jpg?uselang=cs), licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Evening_Street_-_Google_Art_Project.jpg?uselang=cs, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Starena_s_dítětem_\(1886-90\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Starena_s_dítětem_(1886-90).jpg?uselang=cs), licence PD

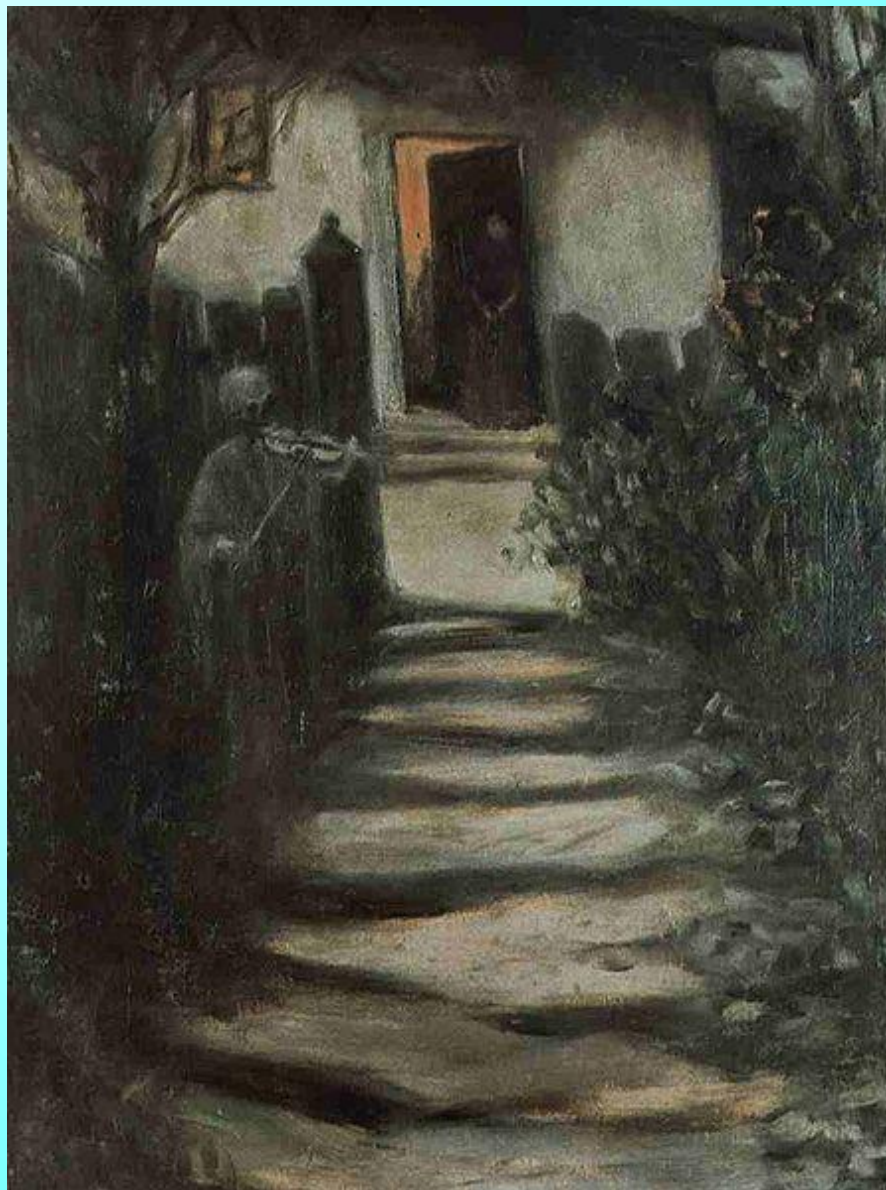

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Symbolicky_vyjev_\(1895-7\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Symbolicky_vyjev_(1895-7).jpg?uselang=cs), licence PD

Max Švabinský (1873 -1962)

- portrétista, kreslíř a grafik
- proslavil se již v době svých studií na AVU (1891-98)
- inspirací mu byl pobyt v Paříži v letech 1897-98

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

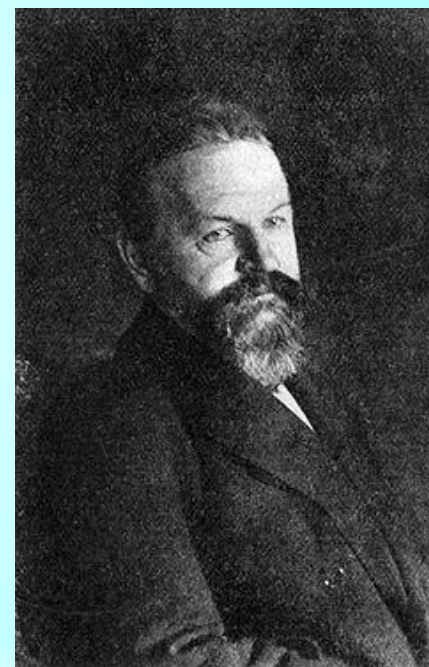

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

František Bílek (1872 -1941)

- grafik, sochař, architekt (Bílkova vila), ilustrátor, řezbář, keramik
- představitel symbolismu
- do Bílkovy tvorby proniká mystika a silné náboženské přesvědčení
- důraz na gesta, vertikalitu
- časté biblické náměty
- zobrazoval postavy českých dějin

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_B%C3%Adlek, licence PD

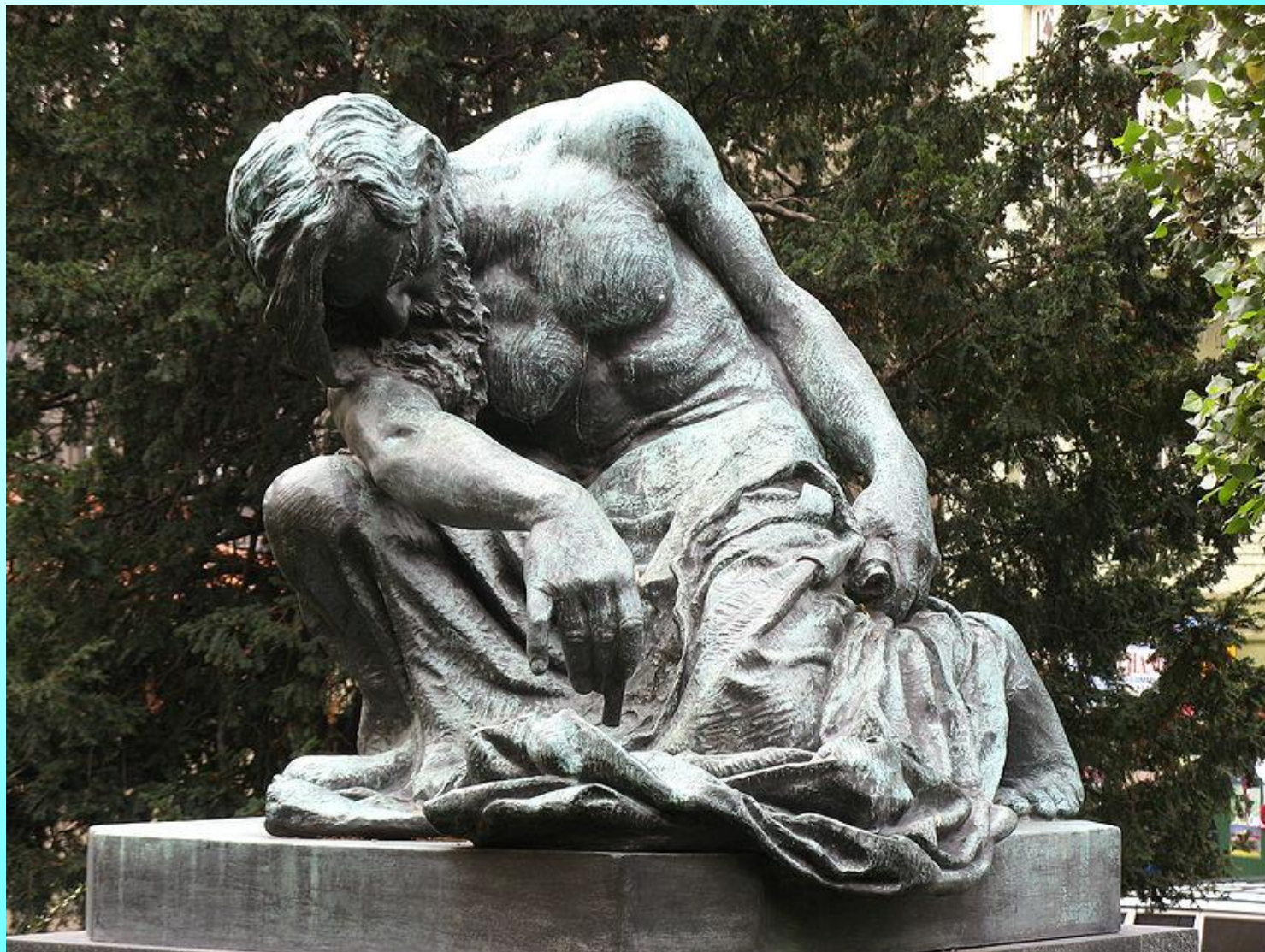

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Frantisek_Bilek_Moses.JPG?uselang=cs, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Slepci_\(%C5%BDivot\),_Franti%C5%A1ek_B%C3%ADlek.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Slepci_(%C5%BDivot),_Franti%C5%A1ek_B%C3%ADlek.jpg?uselang=cs), licence PD

sochařská podoba viz <http://www.citygalleryprague.cz/cs/web/guest/katalog/-/dila/detail/CZK:GHMP:US.P-455;jsessionid=C933E0F591CD0F85F3484CE08E75FCDA>, licence PD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

Ukřižovaný, viz http://is.muni.cz/th/215275/ff_b/Ukrizovany_FB.pdf

Kristus na sebe bere kříž (1897),

viz <http://www.citygalleryprague.cz/cs/web/guest/katalog/-/dila/detail/CZK:GHMP:US.P-1496;jsessionid=4D337E37661702530737667C694B4EE1>

1. Literatura

KVAČEK, Robert. *České dějiny: učebnice pro střední školy*. 1. vyd. Praha: SPL - Práce ve spolupráci s nakladatelstvím Albra, 2002, 243 s. ISBN 80-862-8748-3.

MRÁZ, Bohumír a Marcela MRÁZOVÁ. *Encyklopedie světové malířství*. 1. vyd. Praha: Academia, 1988.

ODEHNALOVÁ, Alena. *Vybrané kapitoly z dějin kultury XX. století*. 1. vyd. Brno: CERM, 2001, 318 s. ISBN 80-720-4211-4.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Anton%C3%ADn_Slav%C3%AD%C4%8Dek

http://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_B%C3%ADlek

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jo%C5%BEda_%C3%9Aprka

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jakub_Schikaneder

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Preisler

http://cs.wikipedia.org/wiki/Max_%C5%A0vabinsk%C3%BD

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

2. Obrázky

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Antonin_Slavicek.jpg, licence PD , (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anton%C3%ADn_Slav%C3%AD%C4%8Dek_-_Letna_Park.jpg, licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_Slunce_v_lese_\(1898\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_Slunce_v_lese_(1898).jpg), licence PD , (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_U_nas_v_Kamenickach_\(1904\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_U_nas_v_Kamenickach_(1904).jpg), licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_cervnovy_den_\(1898\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonin_Slavicek_-_cervnovy_den_(1898).jpg), licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blacklake_preisler.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Frantisek_Bilek_Moses.JPG?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preisler1.jpg?uselang=cs>, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jo%C5%BEEa_Uprka_%E2%80%93_Du%C5%A1%C4%8Dky.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jo%C5%BEEa_Uprka_%E2%80%93_%C5%A0t%C4%9Brka%C5%99.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Jakub_Schikaneder_1887_Mukarovsky.png, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Murder_in_the_House.JPG?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_The_Sad_Way.JPG?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Snow_\(Twilight_in_Winter\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Snow_(Twilight_in_Winter).jpg?uselang=cs), licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Starena_s_ditetem_\(1886-90\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Starena_s_ditetem_(1886-90).jpg?uselang=cs), licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Symbolicky_vyjev_\(1895-7\).jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jakub_Schikaneder_-_Symbolicky_vyjev_(1895-7).jpg?uselang=cs), licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_Preisler_tryptich_Jaro_1900.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pou%C5%A5_u_sv._Anton%C3%ADnka_\(Brno_secesn%C3%AD\).jpg](http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pou%C5%A5_u_sv._Anton%C3%ADnka_(Brno_secesn%C3%AD).jpg), licence PD, (cit. 14-01-2013)
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preisler-koupani.jpg?uselang=cs>, licence PD, (cit. 14-01-2013)
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preisler_bathing_study.jpg?uselang=cs, licence PD, (cit. 14-01-2013)
[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Slepci_\(%C5%BDivot\),_Franti%C5%A1ek_B%C3%ADlek.jpg?uselang=cs](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Slepci_(%C5%BDivot),_Franti%C5%A1ek_B%C3%ADlek.jpg?uselang=cs), licence PD, (cit. 14-01-2013)

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ

3. Materiál je určen pro bezplatné užívání pro potřebu výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv využití podléhá autorskému právu. Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE
DO ROZVOJE
VZDĚLÁVÁNÍ